

บันทึก

เรื่อง องค์คณะของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๙
แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๑๐๙/๗๖๔๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติให้มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินหกคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการและเลขานุการ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มีข้อสงสัยในปัญหาข้อกฎหมายว่า ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นหากจะมีการประชุมคณะกรรมการ การประชุมดังกล่าวจะครบองค์คณะเป็น “คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค” ตามมาตรา ๙ หรือไม่ ทั้งนี้โดยมีความเห็นเป็น ๒ ประการ คือ

๑. คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประกอบด้วยกรรมการ ๑๓ คน ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ๗ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๖ คน แม้จะยังไม่มีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็อาจมีการประชุมได้ถ้าครบองค์ประชุมตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ซึ่งบัญญัติว่า การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

๒. คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคประกอบด้วยกรรมการ ๒ ประเภท คือ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อยังไม่มีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จึงไม่ครบองค์ประชุมไม่อาจเรียกได้ว่าเป็น “คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค”

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี) แล้ว เห็นว่า มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ บัญญัติว่า

“ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า”คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค”

ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินหกคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการและเลขานุการ”

ตามบทบัญญัติดังกล่าวจึงเห็นได้ชัดเจนว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจะต้องประกอบด้วย

๑. นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ
๒. กรรมการโดยตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ๕ คน
๓. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ไม่เกิน ๖ คน และ
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการและเลขานุการ

สำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้น หากยังมีได้แต่งตั้งก็จะทำให้กรรมการอื่นโดยตำแหน่งที่มีอยู่ยังไม่เป็นคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคครบถ้วนตามที่มาตรา ๙ ดังกล่าวบัญญัติไว้

ดังนั้น ตามปัญหาที่หารือ หากยังไม่มี การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค กรรมการที่มีอยู่จึงไม่อาจประชุมในฐานะเป็น คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคฯ ได้ส่วนบทบัญญัติมาตรา ๑๓^๑ ซึ่งกำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไว้ว่า การประชุมคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด นั้น เป็นบทบัญญัติที่จะนำมาใช้บังคับภายหลังที่ได้มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคครบถ้วนตามมาตรา ๙ แล้ว และเมื่อมีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคครบถ้วนตามมาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการดังกล่าวแต่ละคราวจึงต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

(ลงชื่อ) อมร จันทรสุมบุรณ์

(นายอมร จันทรสุมบุรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๑๓ ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การประชุมคณะกรรมการทุกคราวต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๓๑